

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/114/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7509204017
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7509204017.4

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Olgy Mičietovej v spore žalobcu Š. Z., J.. XX.X.XXXX, K., S. XX, práv. zast. JUDr. Ivanom Husárom, advokátom Košice, Vojenská 14, proti žalovaným 1/ I. Z., J.. XX.X.XXXX, K., I. XX, X/ M. G., J.. XX.X.XXXX, G., H. XX/F, X/ G. E., J.. XX.X.XXXX, E. XX, X/ D. E., J.. X.XX.XXXX, V. XXX, X/ S. E., J.. XX.X.XXXX, Š. XXX o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie z 27.04.2021 č. k. 16C/54/2009 - 271

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Žalovaným v 1. - 5. rade nepriznáva voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením priznal žalovaným 1/ až 5/ náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%, ktorá bude vyčíslená súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

2.1.Rozhodol tak potom, čo rozsudkom z 16.10.2015 žalobu v celom rozsahu zamietol a rozhodnutie o náhrade trov konania vyhradil na samostatné uznesenia po právoplatnosti rozsudku.

2.2.Rozsudkom č. k. 5Co/236/2016 z 21.03.2017 Krajský súd v Košiciach rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil.

2.3.V odôvodnení súd prvej inštancie citujúc § 255 ods.1, § 396 ods.1, § 262 ods.1,2 CSP konštatoval, že žalovaný má plný úspech vo veci vtedy, keď súd žalobu v plnom rozsahu zamietne. Keďže súd žalobu žalobcu zamietol, žalovaní mali v konaní plný úspech. Podaním doručeným súdu 08.06.2017 žalobca prostredníctvom právneho zástupcu zaslal súdu vyjadrenie, ktorým navrhol súdu zväziť aplikáciu § 257 CSP, ku ktorej sa žalovaní (v 1. až 5. rade) nevyjadrili.

2.4.Citujúc § 257 CSP súd konštatoval, že zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti.

2.5.Súd preskúmajúc podanie žalobcu zhodnotil, že obsahuje tri okruhy dôvodov zakladajúcich použitie § 257 CSP - dôvody a príčiny podania žaloby, neúspech žalobcu v dôsledku značne sprísnenej rozhodovacej praxe súdov, sociálny a majetkový status žalobcu. Prvoinštančný súd konštatoval, že prvý okruh dôvodov je nerelevantný vo vzťahu k posudzovaniu prípustnosti aplikácie § 257 CSP, keďže tieto okolnosti boli predmetom skúmania súdu počas konania s výsledným zamietnutím žaloby. K druhému okruhu dôvodov súd uviedol rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorými dôvodil, že už okolo roku 2010 sa Najvyšší súd Slovenskej republiky priklonil k citovanému právnenému názoru a takto ustálenú judikatúru, jednotnú počas celého konania nemožno vyhodnotiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa v neprospech žalovaných tak, že im nebude priznaná náhrada trov konania. K tretiemu okruhu dôvodov súd uviedol, že pri posudzovaní statusu žalobcu ako starobného dôchodcu súd musel zohľadniť postavenie všetkých strán sporu. Konštatoval, že nielen žalobca, ale aj žalovaní sú dôchodcami, v konaní boli zastúpení právnou zástupkyňou a súdom priznaná náhrada konania im má nahradiť to, čo

museli vynaložiť na zabezpečenie si právnej pomoci v spore. Súd taktiež uviedol, že z katastrálneho portálu zistil, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom viacerých pozemkov. Na záver súd uviedol, že preskúmajúc žalobcove tvrdenia a spisový materiál nezistil kumulatívne splnenie dvoch podmietok: dôvodov hodných osobitného zreteľa a výnimočných okolností, preto neaplikoval § 257 CSP.

3.1. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalobca z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP.

3.2. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že žiadnej zo strán sporu neprizná nárok na náhradu trov konania.

3.3. Podané odvolanie žalobca dôvodí predovšetkým tým, že súd vec nesprávne právne posúdil, ak žiadny z dôvodov uvádzaných žalobcom neposúdil ako dôvod, ktorý by odôvodňoval nepriznanie nároku na trovy konania.

3.4. Podľa názoru žalobcu je nespravodlivé, aby v situácii kedy žalovaných žalobca v priebehu 80. rokov vyplatil z dedičských podielov bol žalobca zaviazaný na úhradu trov tohto konania. Dôvodom výplaty súrodencov bola dohoda o tom, že vlastníkom rodičovského domu a pozemkov k nemu prináležiacim sa stane žalobca. Žalobcova snaha o „formálno-právne“ doriešenie bola u časti súrodencov akceptovaná, avšak žalovaní takúto dohodu odmietli, čo žalobcu ľudsky a rodinne zasiahlo. Žalobca má za to, že tieto okolnosti sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa na základe ktorých by súd nemal priznať žalovaným náhradu trov konania. Ak už boli v minulosti žalovaní zo strany žalobcu vyplatení v trhových cenách z ich dedičských podielov, považuje žalobca priznanie náhrady konania za príliš prísne a prehlbujúce celkovú nespravodlivosť usporiadania vzťahov medzi stranami sporu. V dôsledku zamietnutia žaloby bol žalobca nútený ešte raz vyplatiť žalovaných z ich podielov a priznanie trov konania tak považuje za nevhodné a právne posúdenie súdu o nemožnosti aplikácie § 257 CSP za nesprávne.

3.5. K tvrdenej ustálenej rozhodovacej praxi súdov ohľadom podmienok vydržania žalobca uviedol, že žaloba bola podaná v roku 2009, keď ešte súdom uvádzaná rozhodovacia prax neexistovala. Poukázal na skutočnosť, že v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR sa až v roku 2015 uverejnilo pod R 73/2015 rozhodnutie NS SR v zmysle ktorého „Oprávneným držiteľom nehnuteľnosti, ktorý je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že je jej vlastníkom, nemôže byť ten, kto do jej držby vstúpil za účinnosti Občianskeho zákonníka v znení do 31.12.1991 na základe zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorá nebola registrovaná štátnym notárstvom v zmysle zákona č. 95/1963 Zb.“ Žalobca považuje daný názor za ústavnoprávne neudržateľný, čo vyplýva aj nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky II. 484/2015 zo 14.11.2018. Z toho dôvodu mal súd aplikovať § 257 CSP.

3.6. K tvrdeniu prvoinštančného súdu o žalobcovom podielovom spoluvlastníctve viacerých nehnuteľností v katastrálnom území Poproč žalobca uviedol, že ide síce o tvrdenie pravdivé, avšak má zato, že len s poukazom na danú okolnosť nemožno uzavrieť, že na strane žalobcu neexistuje sociálny a majetkový status, ktorý by umožňoval aplikáciu ust. § 257 CSP. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/45/2012, v zmysle ktorého „Iba existencia vlastníckeho práva, resp. spoluvlastníckeho podielu, bez skúmania celkovej majetkovej situácie žiadateľa nemôže byť prekážkou prístupu k súdu. Pokiaľ sa žiada, aby účastník konania za účelom zaplatenia súdneho poplatku predal alebo prenajal nehnuteľnosť, ktorú vlastní, je to neprijateľné z dôvodu prednosti práva na dôstojný život, ako aj práva na ochranu vlastníctva. Je namieste pripomenúť aj časový aspekt, najmä reálnu možnosť, že účastník konania v lehote na zaplatenie súdneho poplatku, aj s prihliadnutím na prípadné konanie o oslobodenie od súdneho poplatku, predá, resp. prenajme danú nehnuteľnosť za cenu primeranú jej reálnej hodnote, nehovoriac o prípadoch, kedy je takáto nehnuteľnosť v režime podielového spoluvlastníctva alebo bezpodielového spoluvlastníctva manželov.“ Žalobca konštatoval, že uvedené rozhodnutie sa týka otázky úhrady súdneho poplatku, avšak má za to, že ho možno aplikovať aj pri úvahe o aplikácii § 257 CSP.

4. Žalovaní v 1. až 5. rade sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

5. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379, § 380 ods.1, 2 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné. Uznesenie je vecne správne, z toho dôvodu ho odvolací súd podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil.

6. Odvolací súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa trov konania uvádza, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, osvojuje si dôvody

napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie. V predmetnej veci nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybnili správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia, čo sa týka výroku o trovách konania.

7.Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

8.Podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9.Žalobca uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

10.1.V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP). Aplikácia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sice sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom, alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach strán sporu. Aplikácia daného ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočnosť okolností.

10.2.Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočnosť okolností zákon bližšie nešpecifikuje. To však neznamená, že tým vytvára priestor na nekontrolovanú voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (pozri k tomu napr. uznesenie NS SR sp. zn. 2MCdo/17/2009, sp. zn. 5Cdo 67/2020, sp. zn. 3MCdo/46/2012) nemožno § 257 považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti náhrady trov konania výnimočne prihliadnúť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

11.Odvolací súd konštatuje, že sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu. Odvolateľ dôvodil aplikáciu § 257 CSP tromi dôvodmi. Prvým je nespravodlivosť rozhodnutia o trovách konania s ohľadom na skutočnosť, že žalobca už v 80. rokoch vyplatil žalovaným po 10000,00 Kčs a v dôsledku zamietnutia žaloby o vydržanie bol žalobca následne nútený žalovaných ešte raz, pričom dôvodom výplaty súrodencov bola dohoda o tom, že vlastníkom sporných nehnuteľností sa stane žalobca. K tomuto dôvodu súd uvádza, že žalobca opätovne dôvodí tvrdeniami, ktoré boli predmetom skúmania prvoinštančného súdu a ten žalobu ako nedôvodnú zamietol a zároveň sa s týmito tvrdeniami vyporiadal v napadnutom uznesení v bode 20 odôvodnenia.

12.Druhým dôvodom je tvrdenie žalobcu, že v čase podania žaloby ešte neexistovala ustálená rozhodovacia prax v danej veci a zároveň rozporovanie tejto rozhodovacej praxe citovaním vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu SR a konštatovaním, že žalovaným súrodencov už raz z dedičských podielov vyplatil v trhových cenách. Súd konštatuje, že ani v tomto bode nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobca vyvolal spor podaním žaloby, riadne v ňom pokračoval a v spore nebol

úspešný. Súd poukazuje, že aj napriek skutočnosti, že dôvodenie neexistenciou ustálenej súdnej praxe v čase podania žaloby nezakladá dôvod na nepriznanie trov konania úspešnej strane (žalovaným).

13. Tretím dôvodom je majetkový a sociálny status žalobcu, v ktorom sa žalobca nestotožnil s argumentáciou prvoinštančného súdu a citujúc vyššie uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 8Sžo/45/2012 má zato, že súd nesprávne vyhodnotil majetkové pomery žalobcu. K danému dôvodu súd konštatuje, že citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa vzťahuje na súdny poplatok ako prekážku prístupu k súdu. Súd považuje dané rozhodnutie za nerelevantné vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania, keďže odvolateľ zjavne účelovo opomenul rozdiel medzi prekážkou prístupu k súdu (v dôsledku povinnosti zaplatiť súdny poplatok) a povinnosťou znášať trovy konania.

14. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k rovnakému záveru ako prvoinštančný súd, že v danom prípade nie je daný dôvod aplikovať § 257 CSP v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania. Žalobca vyvolal spor podanou žalobou, bol v konaní neúspešný a teda má povinnosť nahradiť trovy konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

15. Za tohto stavu odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

16.1. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

16.2. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania, úspešným žalovaným preukázateľne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

17. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje

sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).